
‘No box at all’

Christo Motz

**Donderdag 14 januari
2010, Den Haag**

Risico-communicatie en zelfredzaamheid
van burgers en bestuurders tijdens een
grootschalige calamiteit gevaarlijke stoffen

Startbijeenkomst jaar Transport en
Veiligheid, Provincie Zuid-Holland

Fylgjur

- training en advies
zelfredzaamheid:
*wilderness first aid en
elementaire overleving*
- natuurbeleving

I De kwintessens van menselijk handelen in crisis (overlevings-) situaties

**Filmfragment:
1. overlevenden van Chernobyl**

**KLIK
HIER**

I De kwintessens van menselijk handelen in crisis (overlevings-) situaties

**Filmfragment:
2.Bhopal**

**KLIK
HIER**

I De kwintessens van menselijk handelen in crisis (overlevings-) situaties

**Filmfragment:
3.Overlevenden veerboot
ramp veerboot Estonia**

**KLIK
HIER**

I De kwintessens van menselijk handelen in crisis (overlevings-) situaties

**Filmfragment:
4.Overlevende vliegtuig
crash Andes**

**KLIK
HIER**

II De psychologie van overleving

-
- **Karakteristieken: wie overleeft er wel tijdens een calamiteit, wie niet en waarom?**
 - **Onzichtbare straling/gifdood massaal sterven en lijden, slachtofferschap en aftermath**
 - **Mentale wilskracht, adaptievermogen, intelligentie, veerkracht, weerbaarheid, drills, eigen verantwoordelijkheid, pro-actie**

II De psychologie van overleving

- **Eigen verantwoordelijkheid en bewust-zijn**
 - **Situational awareness**
 - **Pro-actie**
 - **Kritische geest en zelf-reflectie**
 - **Gezond wantrouwen naar autoriteiten**
 - **Intuïtie en instincten: angst als raadgever**
- Voorgevoelens, helder voelen**

III Boven regionaal versus 'Onder-lokaal'

- A** De samenwerking tussen de vier veiligheidsregio's en de provincie Zuid-Holland op het gebied van preventie
- B** Over wie, welke mensen gaat het beleid eigenlijk?
Wie zijn die burgers met hun gezinnen en kinderen?

Wat speelt een rol?

1. Kwetsbaarheid informatietechnologie
2. Communicatie en risico-communicatie
3. Risico-inventarisatie en risico-evaluatie
4. Angst voor het onbekende
5. Massaal sterven en lijden, de psychologische impact voor hulpverleners, bestuurders en burgers

Wat speelt een rol?

6 Techniek versus de mens

- Grootschaligheid
- 'De kikkerproef'
- Ontkenning
- Anonimiteit
- Gedeelde verantwoordelijkheid
- Urgentie

7 Gevaarssymboliek en kleuren in natuur en techniek

IV 'The matrix & no box at all'

1. **Bestuurders en beleidsmakers werken vanuit matrixen: processen zijn te sturen en te organiseren**
2. **Aanpassing, improvisatie en acceptatie**
3. **Verantwoordelijkheid bestuurder naar burgers in nood**

Krantenartikel Parool, 14 december 2009

.....

In het westelijk havengebied staat het grootste bedrijf in overslag van benzine ter wereld, waar 4 miljard liter benzine is opgeslagen. Het drijvende dak van de enorme vaten was in 2005 gezonken, 35 miljoen liter benzine lekte weg.

Volgens de Amsterdamse Brandweer zijn er maar vijf of tien mensen wereldwijd die zo'n brand kunnen bestrijden.

Stellingen

1

**Voorbereiden op een calamiteit met
gevaarlijke stoffen, kun je als burger niet.**

Stellingen

2

**Leven met het risico van een ramp met
gevaarlijke stoffen is nu eenmaal de
prijs, die we betalen voor onze welvaart.**

Stellingen

3

Wanneer de Overheid bij een ramp met gevaarlijke stoffen via de media oproept dat u als burger binnenshuis moet blijven, dan volgt u deze raad te allen tijde op.

Stellingen

4

Grootschalige rampen met gevaarlijke stoffen zijn niet te sturen. Er bestaat geen 'box'!

Stellingen

5

**Een box is een gereedschapskist, zonder
kun je niet aan de slag!**

6

Wanneer de burger zelfredzaam is, hoeven er in de pro-actie en preventiefase minder maatregelen genomen te worden.

V Doelstellingen voor het versterken van zelfredzaamheid van burgers en bestuurders

.....

Wat kunnen burgers en bestuurders zelf doen?

- 1. Versterken zelfredzaamheid en overlevingsvaardigheden**
- 2. Vergroten van compassie en dienstbaarheid**
- 3. Samenwerking en uitwisseling**

Zelfred- zaamheid

.....

*‘In der Beschränkung
zeigt sich der Meister’*

(Goethe)

- Kennis van (eigen) natuur
- Leren omgaan met eigen angsten
- Werk vanuit eigen kracht en bezieling
- Realiseer eigen dromen
- Realistische training in zelfredzaamheid (chaos)

Vragen?

Fylgjur

Bushcraft, trekking & wilderness medicine

PO Box 4285
3006 AG Rotterdam
The Netherlands

+31 615 08 09 73
Info@fylgjur.com
www.fylgjur.com

